

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОҮНАРКОМА
І ПРЕЗІДУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

№ 44 (7605) | Пятніца, 17 сакавіка 1944 г. | Цана 20 к.

ЗАГАД

Вярхоуна Галоунакамандуючага Маршалу Совецкага Саюза КОНЕВУ

Войскі 2-га УКРАИНСКАГА фронта, развіваючы наступленне, учора, 15 сакавіка, у выніку імклівай атакі танковых злучэнняў і пяхоты, авалодалі вялікім чыгуначным вузлом і горадам ВАПНЯРКА, перарэзашы, такім чынам, важнейшую чыгуначную магістраль ЖМЕРЫНКА—Одэса.

У баях за авалоданне ВАПНЯРКА вызначыліся танкісты генерал-лейтэнанта танковых войск БАГДАНАВА, генерал-маёра танковых войск ДУБАВОГА і войскі генерал-лейтэнанта ТРАФІМЕНКА і генерал-лейтэнанта ЖМАЧЭНКА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне ВАПНЯРКА, прадстаўцы да прысваення назвы «ВАПНЯРСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 16 сакавіка, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКАВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 2-га Украінскага фронта, якія авалодалі вялікім чыгуначным вузлом і горадам ВАПНЯРКА,—дванаццацю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

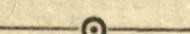
За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯУЛЯЮ ПАДЗЯНКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за ВАПНЯРКА.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоуны Галоунакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

16 сакавіка 1944 года.

Пастанова XII пленума ВЦСПС

15 сакавіка 1944 года.

Аб аслабаненіі тав. Шверніка Н. М. ад работы ў ВЦСПС

XII пленум ВЦСПС пастаноўляе:

У сувязі з абранием тав. Шверніка Нікалая Міхайлавіча Першым Намеснікам Старшыні Прэзідтура Вярхоуна Совета СССР і Старшынёй Прэзідтура Вярхоуна Совета РСФСР, аслабаніць яго ад работы ў ВЦСПС.

Пастанова XII пленума ВЦСПС

15 сакавіка 1944 года.

Аб абранні тав. Кузняцова В. В. Старшынёй Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Прафесіянальных Саюзаў

XII пленум ВЦСПС пастаноўляе:
Абраць Старшынёй Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Прафесіянальных Саюзаў тав. Кузняцова Васіля Васілевіча.

383 тысячи рублёў на пабудову танкаў

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Наш нар.). патрыёты ўнеслі ў раёнае аддзя-
Працоўныя раёна горача пад-
лінне дзяржбанка на пабудову
трымліваюць патрыятычны рух
на збору сродак на абарону Ра-
танкаў для Чырвонай Арміі
дзімы. За кароткі час совецкія 383.000 рублёў.

Войскі 2-га Украінскага фронта, у выніку імклівай атакі танковых злучэнняў і пяхоты, авалодалі вялікім чыгуначным вузлом і горадам Вапнірка, перарэзашы, такім чынам, важнейшую чыгуначную магістраль Жмерынка—Одэса.

Слава гераічнай Чырвонай Армії, якая вызывае совецкую зямлю ад нямецкіх захопнікаў!

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 15 САКАВІКА

На працягу 15 сакавіка на Праснурасімі напрамку нашы войскі адбівалі контратакі буйных сіл пяхоты і танкаў праціўніка і паселі яму вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На Вінніцкім напрамку нашы войскі, працягваючы развіваць наступленне, авалодалі раёны цэнтрамі Вінніцкай обласці горадам і чыгуначным вузлом Калінайка, Турбаў, Варановіца, Сінікі, а таксама з баямі занялі больш 50 другіх насяленых пунктаў, у тым ліку вялікія насяленыя пункты Паўліўка, Халівіцы, Насакоўка, Бальшия Крушлінцы, Пісарапіка, Янкоў, Пільва, Хвастоўцы, Жорнішча, Крыніцы, Омейніцы, Мельнінаўцы і чыгуначныя станцыі Гулевіцы, Турбаў, Варановіца, Фердынандаўка, Сінікі.

На паўднёвым заходзе ад Умані войскі 2-га Украінскага фронта пасяхова фарсіравалі раку Паўднёвы Буг на 100-кілометровым фронце і, зламіўшы супрапольенне праціўніка па правым беразе ракі, прасунуліся наперад ад 20 да 30 кілометраў. Войскі фронта авалодалі раёны цэнтрамі Вінніцкай обласці горадам Бершадзь, Трасцянец, Обадоўка,

Ольгаполь, з баямі занялі больш 100 другіх насяленых пунктаў, у тым ліку вялікія насяленыя пункты Мачуха, Міхалёўка, Халадоўка, Клебань, Кірнасайка, Дзямноўка, Савінцы, Ляўкоў, Цыбуліўка, Жабакрычка, Бандураўка, Белы Камень, Кідрасаўка, Ляхава і чыгуначныя станцыі Ладыжын, Ульянаўка, Дзэмноўка, Трасцянец, Усце, Бершадь. На поўдні ад горада Умань войскі 2-га Украінскага фронта авалодалі раёны цэнтрамі Одэскай обласці Грушка, Галаванеўск, насяленымі пунктамі Шамраеўка, Данілава Балка, Межырычка, Шыпілаўка і чыгуначныя станцыі Грушка, Галаванеўск.

На заходзе ад горада Кіраваград пашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад і авалодалі раёны цэнтрамі Кіраваградскай обласці Тышкіўка, а таксама занялі больш 60 другіх насяленых пунктаў, сярод якіх вялікія насяленыя пункты Панцилава, Цярніўка, Карбоўка, Нова-Нікалаеўка, Назан-Балка, Афанас'еўка, Дружнелюбіўка, Нова-Мар'янаўка, Злынка, Каменны Мост, Воранаўка і чыгуначныя станцыі Капусціна, Навакоўка.

На паўднёвым заходзе ад Умані войскі 2-га Украінскага фронта пасяхова фарсіравалі раку Паўднёвы Буг на 100-кілометровым фронце і, зламіўшы супрапольенне праціўніка па правым беразе ракі, прасунуліся наперад ад 20 да 30 кілометраў. Войскі фронта авалодалі раёны цэнтрамі Вінніцкай обласці горадам Бершадь, Трасцянец, Обадоўка, Навакоўка.

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 16 САКАВІКА

На працягу 16 сакавіка на Праснурасімі напрамку нашы войскі пасяхова адбівалі контратакі пяхоты і танкаў праціўніка і паселі яму вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На Вінніцкім напрамку нашы войскі, працягваючы наступленне, звалодалі раёны цэнтрамі Вінніцкай обласці горадам Неміраў, Тыўраў, а таксама з баямі занялі больш 40 другіх насяленых пунктаў, у тым ліку вялікія насяленыя пункты Сальнікі, Мядзведка, Сасонка, Стадніца, Цяжылаў, Вістава, Варашылаўка, Суціскі, Луна Неміроўская, Стрэльчынцы, Караліна і чыгуначныя станцыі Цюшкі, Гнівань.

Войскі 2-га Украінскага фронта, развіваючы наступленне, у выніку імклівай атакі танковых злучэнняў і пяхоты, звалодалі вялікім чыгуначным вузлом і горадам Вапнірка, перарэзашы, такім чынам, важнейшую чыгуначную магістраль Жмерынка—Одэса, раёны цэнтрамі Вінніцкай обласці горадам Тульчын, а

таксама занялі больш 30 другіх насяленых пунктаў, у тым ліку вялікія насяленыя пункты Дальнікі, Грыненкі, Крышынцы, Войтаўка, Ліпаўка, Слабада Шарарапаніка, Сокалаўка, Гербіна.

Пры западзе станцыі Вапнірка войскам 2-га Украінскага фронта захоплены трафеі: паравозы—12, вагонаў—500, эшалонаў з ваенай маёмасцю—2, аўтамашыны—1.300, вялікія артылерыйскія склады і многа іншай ваенай маёмасці, падлік якой працягваецца.

На паўднёвым заходзе ад горада Кіраваград пашы войскі, працягваючы развіваць наступленне, звалодалі раёны цэнтрамі Кіраваградскай обласці горадам Бабрынец, Роўна і з баямі занялі больш 60 другіх насяленых пунктаў, сярод якіх вялікія насяленыя пункты Андрэўка, Ліпніўка, Гладосы, Еўданімаўка, Шуценка, Карназелеўка, Грыгораўка, Аляксееўка, Саланіаватка.

На Нікалаеўскім напрамку пашы войскі працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх звалодалі раёны цэнтрамі Нікалаеўскай обласці Новая Одэса, а таксама з баямі занялі больш 40 другіх насяленых пунктаў, у тым ліку вялікія насяленыя пункты Міхайліўка, Троіцкае, Хрыстафораўка, Балацкае, Нова-Данцыг, Добрая Крыніца і чыгуначныя станцыі Лоцкіна, Грэйгава. У раёне Беразнегаватае, Снігроўка пашы войскі поўпасцю ліквідавалі рэшткі архіканай групіроўкі праціўніка. Захоплены вялікай колкасцю трафеяў і многа палонных.

На другіх участках фронта ў радзе пунктаў ішлі баі мясцовага значэння. На працягу 15 сакавіка пашы войскі на ўсіх франтах падблі і зішчылі 82 нямецкія танкі. У паветраных баях і агнём зяпітнай артылерыі збіта 35 самалёты праціўніка.

На працягу 15 сакавіка пашы войскі на ўсіх франтах падблі і зішчылі 43 нямецкія танкі. У паветраных баях і агнём зяпітнай артылерыі збіта 42 самалёты праціўніка.

ВЫСОКАЯ ЎЗНАГАРОДА

Народны Камісар Шляхоў Зинен Л. М. Кагановіч узнагародзіў групу работнікаў Беларускай чыгункі за пасяховую выкананне задания Дзяржаўнага Камітэта Абароны і ПКШЗ.

Значком «Почётному железнодорожнику» ўзнагароджана 48 чалавек, «Отличный путеец»—5, «Отличный связист»—8, «Отличный вагонник»—8, «Отличный восстановитель»—8, «Отличный административный работник»—7 чалавек. Значком «Ударнику сталинского призыва» ўзнагароджана 63 чалавекі. Усяго 177 чалавек.

«Отличный путеец»—5, «Отличный связист»—8, «Отличный вагонник»—8, «Отличный восстановитель»—8, «Отличный административный работник»—7 чалавек. Значком «Ударнику сталинского призыва» ўзнагароджана 63 чалавекі. Усяго 177 чалавек.

НАВАЛЬНІЦА

Над полем, дзе спелі жыты і пішаніца
І мыліся ў росах аўсы,
Прайшла, празваніла свой час навальніца
На ўсе галасы.

Цяжэрныя хмари прагнала над полем,
На нівы абрушыла град.
Палогла збажыніа пад дзінім сваволлем
У скручаны склад.

Эх, поле, уцеха вачай хлебароба!
Злажыў цібе шум данджаны,
Памята, пабіта краса і аздоба
Твае збажыны.

Прыгнуты да долу шчыты аржаныя,
Сцят колас і нінут у прах.
Блішчаць на ім кроплі, як слёзы буйных
У пабленлых вачах.

Бягуць ручай па разорах размытых,
Выгладжаюць жоўты пясок.
Яны не падымуць тваіх аксамітаў,
Жывы каласон!

Эх, поле! Глядзіш ты журботна, балесна.
Як маци, прыйшоўши пад крыж.
Як-бы не цвялі для цябе твае вёсны,
Не песьціла ціш.

Грымотныя хмари пасінулі далей,
І глухне іх гром-чарацей,
І напіс маланак у гнейных скрыжалях
Мільгае радзей.

Пабітае поле! На поўдзень зірні ты —
Зазіў там блакітны чайонок,
Ласкае сонца праз волкія ніты
Свой ладзіць станок.

Апалі на землю халодныя слёзы,
Што гнулі плясты, лісткі,
І сетачкі-крыльцы ўжо сушаць странозы,
Матыль трапляткі.

З хмар выплыла сонца і тчэ на падолку
Тканины кужэльнай свято,
Сяміналярова дунжай-вясёлкай
У хмары ўбрыва.

І хвалій уцехі па выбітым полі,
Як сонца, пльве навіна:
Распрострае постась і стан свой паволі
Жытко, ярына...

Гадаючы ў смутку аб краю наханым,
Дзе чорная злоба прайшла,
Снажу свайму люду, зямлі і курганам:
Падымемся з тла!

Аб ролі кадравых рабочых у навучанні моладзі

Яўген Гаўрылавіч Яшкін — высокакваліфікаваны мадэльщик. Яго ведаюць не толькі на заводзе, дзе дырэктаром тав. Сесрыкаў, але і на другіх прадпрыемствах горада. 18 год працуе ён мадэльщикам.

Пасля выгнання немцаў Яўген Гаўрылавіч адзін з першых прышоў на завод і адразу ж узяўся за падрыхтоўку кадраў для роднага прадпрыемства. Да старога мадэльщыка прымацавалі 12 вучняў, і ён перадае ім свой багаты вопыт. Юнакі, якія зусім нядайна не ўмелі нават тримаць рубанку ў руках, — робяць крэслы, услоны, сталы, школьнія дошкі, прычым вырабляюць гэта інструментам і на верстаках, зробленых з іх-же дапамогай. Такія вучні, як Новік, Данілаў, Малашанка, Белянкоў і Мялечка, выконваюць работу самастойна.

Зараз, калі вучні атрымалі элементарныя веды па сталярнай справе, Яўген Гаўрылавіч вучыць іх вырабу мадэльяў. Практычная работа пачненца ў красавіку, а пакуль што ён у прабоці час вучыць сваіх выхаванцаў чытаць чарцяжы, рассказвае ім аб кожным інструментце, яго прызначэнні, як ім карыстацца. Вучыць ён іх і фармовачай справе.

Цэлы рад іншых майстроў гэтага завода таксама з любою пэрадаюць свой вопыт моладзі, вучыць яе непасрэдна ў цэху, ляварштата. Тав. Літвінаў падрыхтаваў, напрыклад, 6 сталяроў, тав. Кавалёў — трох слесараў,

якія цініць працу ў самастойна, а аднаму з іх — Мечаль прысвоіў трэці разрад.

На многіх-ж прадпрыемствах падрыхтоўцы кадраў сваімі ўласными сіламі не надаецца належнай увагі.

Возьмем, напрыклад, завод, дзе дырэктаром тав. Барацэя. Хіба тут німа ўмсю для таго, каб арганізаць навучанне моладзі? Безумоўна, ёсць. Аднак на заводе нічога не зрабілі, каб набраць вучняў, прымацаваць іх да кваліфікаваных рабочых і пачаць навучанне. Тут аблежаваліся толькі тым, што пасылаюць групу людзей на курсы, мяркуюць стварыць школу фабрычна-заводскага навучання. А непасрэдна па прадпрыемстве навучанне не арганізавана. Тлумачаць тым, што німа аbstaliavani i адпаведных умоў. Гэту спасылку ще ў якім разе пельга прызнаць здавальняючай. Якія асаблівія ўмовы патрэбны для таго, каб пачаць падрыхтоўку, скажам, бібліянікаў або сталяроў? Хіба ўмовы на заводзе, або якім у пачатку ішла гутарка, лешныя?

На заводзе, дзе дырэктаром тав. Барацэя, да вайны працавала шмат высокакваліфікованых рабочых. Большая частка з іх у першыя дні вайны сумесна з прадпрыемствам эвакуировалася ў совецкі тыл. Некаторыя-ж ста-

рыя рабочыя па розных прычынах не паспелі эвакуировацца. Частка іх вярнулася пасля выгнання немцаў на завод, а частка працуе па іншых прадпрыемствах

горада і іншы раз скрыстоўваецца зусім не па спецыяльнасці. Кіраўніцтва завода не прымае заходу да таго, каб вярнуць гэтых кадраў. А яны маглі бы адграць вельмі вялікую ролю ў навучанні моладзі.

Тое-ж самае можна сказаць і аб ложкавай фабрыцы імені Валадарскага. Фабрыка прыступіла да рэстаўрацыі ложкай, хутка яна дасць першую прадукцыю. Прадпрыемства будзе, безумоўна, адчуваць патрэбу ў кадрах. Але тут таксама німа ніводнага вучня, падрыхтоўкай кадраў сваімі сіламі ўсур'ёш ніхто не займаецца.

Пытанне аб ролі кадравых рабочых у навучанні моладзі набывае зараз надзвычай важнае значэнне. Нашы прадпрыемствы адчуваюць недахон у кваліфікаванай рабочай сіле. Калектывы фабрык і заводаў вызваленых раёнаў складаюць ў асноўным з моладзі, значная частка якой толькі ўпершыню пераступіла патрэбу прадпрыемства.

Пагэтаму траба пачаць навучанне моладзі непасрэдна па прадпрыемстве, у цэху. Вялікую ролю адгryзываюць, безумоўна, школы фабрычна-заводскага навучання і рамесловыя вучылішчы, аднак толькі імі не павінна вычэрпіцца падрыхтоўка масавых кадраў.

Шэфства кадравых рабочых над моладзю, прымацаванне вучняў да брыгад заслугоўвае вялікай увагі. Гэта з усёй пераканаўчасцю пачвердзіў вопыт.

Ір. САВІЦКАЯ.

Перадавікі лесанарыхтовак

ЧАЧЭРСК, 16 сакавіка. Чачэрскі леспрамгас, які вядзе лесанарыхтовку ў трох суседніх раёнах, датэрмінова завяршыў выкананне квартальнага плана. Нарыхтавана 20.000 кубаметраў драўніны. Кармінскі і Свяцілавіцкі раёны перавыканалі квартальныя заданні. Большая палова нарыхтаванага лесу вывезена да месцаў сплаву.

Выматна спраўдлюцца з вывозкай лесу калгаснікі Чачэрскага раёна. Калгас «Цеперамоўны» план вывозкі лесу выканаў на 300 процентаў і значна перавыканы план нарыхтавкі. Калгас «Красавік» план вывозкі выканаў на 135 процентаў. У сельгасарцелі імені Молатава з 293 кубічных метраў нарыхтаванага лесу вывезена да месцаў

МОЗЫР, 16 сакавіка. Бюро Цалескага абкома КП(б)Б і аблвыканком, разглядаеўшы вынікі сопыядлістичнага спаборніцтва па лесанарыхтоўках, пастанавілі перадаць пераходы Чырвоному снагабкому і аблвыканкому Хойціцкаму раёну, які датэрмінова выканаў квартальны план лесанарыхтовак. Для прыміравання лепшых лесару баў і возчыкаў адпушчана 10.000 рублёў. (БЕЛТА).

Расце сетка школ

Ужо на другі дзень пасля прыходу Чырвонай Арміі ў раёным цэнтры Брагіне была праведзена парада настаўнікаў па пытанню пеадкладнага адкрыція школ. Настаўнікі разам з бацькамі горача ўзяліся за справу і на працягу трох дзён аднавілі ў Брагіне сямігодку і адну пачатковую школы. Адначасова ва ўсіх пасялённых пунктах раёна начаўся рамонт школьніх будынкаў, збор школьнай маймасці і розных навучальных прылад. З кожным днём расла сетка школ і хутка ў раёне працавалі ўжо адна дзесяцігодка, трох сямігодка і 18 пачатковых школ. За парту села калі 6.000 дзяцей.

У раёне адкрыты дзіцячы сад,

у якім выхоўваецца 34 дзіцяці. Гэта ў большасці дзеці воінай Чырвонай Арміі. Началася падрыхтоўка да адкрыція раёна

дзіцячага дома.

У раёне налічваецца 202 настаўнікі. Района правёў дзве настаўніцкія канферэнцыі. Настаўнікі сур'ёзна працу ўчыць над кітай таварыша Сталіна «Аб Вялікай Айчынай вайне Совецкага Саюза». Вывучэнне кнігі таварыша Сталіна натхніе настаўніцкія калектывы на ўзорную працу, на аднаўленне школ.

А. ДРУЗІК.

Архітэктары Беларусі дапамагаюць аднаўляць разбураныя гарады

На нас, архітэктараў і будаўнікоў, ускладаецца вялікая і адказная задача: як мага хутчэй адправіць гарадскую гаспадарку, узяць з папялішчаў і руін вуліцы і дамы, разбураныя немцаўмі. Беларускія архітэктары з вялікім уздымам бяруцца за выкананне гэтай баявой задачы.

З першых дзён, як толькі наш Гомель зрабіўся заноў совецкім, туды выехаў архітэктары. Беларускі Дзяржаўны праектны інстытут адрэзуе распачаў складанне праекта планіроўкі і аднаўлення горада.

Рад архітэктараў працуе над праблемамі масавага жыллёвага будаўніцтва.

Рыхтуючы праекты па аднаўленню раёных цэнтраў і пасёлкаў Беларусі.

Актыўны ўздел у будаўніцтве ў нашай рэспубліцы будуть прымаць архітэктары Масквы, Ленінграда і других гарадоў брацкіх рэспублік.

Ужо недалёка той час, калі доблесная Чырвоная Армія, кіруемая вялікім палкаводцам таварышам Сталіным, канчаткова пратопіц з нашай зямлі фашысцкіх захопнікаў і тады яшчэ прыгажай расквітіць нашы гарады і вёскі. Мы, архітэктары, будаўнікі, зробім усё, каб хутчэй аднаўіць нашы гарады і сёлы.

Архітэктар А. ВОІНАУ.

Разгортваеца работа хат-чытальніяў

ЦЕРАХОЎКА, 16 сакавіка. (БЕЛТА). Хаты-чытальні становішча пэнтрам палітыка-асветнай работы ў вёсцы. У 19 хаты-чытальніях раёна за апошні час працедзеніяў рад лекцый і дакладаў на розныя тэмы. Тут працу ўчылішчы гурткі па вывучэнню кнігі таварыша Сталіна «Аб Вялікай Айчынай вайне Совецкага Саюза».

Пры Маркавіцкай, Менжынскай, Глыбоцкай, Паддабранскай хатах-чытальніх створаны драматычныя гурткі. Пры кожнай хаты-чытальні арганізавана бібліятэка. У раёне працуе 6 бібліятэк-перасовак, арганізаваныя раёнаў бібліятэкай. У 35 калгасах раёна выходзяць настенныя газеты.

Для калгасных фермаў

Калгаснае сялянства вызваленых раёнаў Беларусі актыўна аднаўляе разбураную ворагам арцельную гаспадарку. Усюды шыроко разгарнулася падрыхтоўка да веснавай сібы, аднаўляючы грамадскі будынкі, дамы калгаснікі. Разам з гэтым калгасы праводзяць значную падрыхтоўчую работу па аднаўленню калгаснай жывёлагадоўлі.

Лепшоўная кропіца папаўненія

калгасных фермаў пагадоўём жывёлы — контрактныя маладнякі ў калгаснікі. На 1 сакавіка ў вызваленых раёнах 4 абласцей для калгасных фермаў ужо заантрактавана 10.404 цяляці, у тым ліку калгасамі Магілёўскай області заантрактавана 4.913 цялят, Шалескай — 4.342, Гомельскай — 792 і Віцебскай — 357 цялят.

Закуплена 9.000 штук хатній птушкі

У радзе калгасаў Магілёўскай і Гомельскай абласцей адноўлены птушкагадоўчыя фермы, а многія рыхтуюцца да аднаўлення. Для калгасных птушкагадоўчых фермаў праўленіі сельгасарцеляў

праводзяць закупку ў калгаснікі гусей, качак і курэй. У вызваленых раёнах Магілёўской області закуплена ўжо 5.870 штук хатніх птушкі, у Гомельской області — 3.076 штук.

Перавыканан план засыпкі насення

КРЫЧАДЛУ, 16 сакавіка. (БЕЛТА). Услед за Мсціслаўскім і Клімавіцкім раёнамі перавыканалі план засыпкі насення зершавых культур Хоцімскі, Кас

ВЫРАСЦІМ ВЫСОКІ, ВАЕННЫ ЎРАДЖАЙ!

Калгаснікі сельгасарцелі імені Леніна, Насцюновіцкага раёна,
змагаюцца за стопудовы ўраджай

ПЕРАД ВЫЕЗДАМ У ПОЛЕ

Веснавая сяўба — адзін з рапашаючых перыядоў сельскагаспадарчага года. Яна патрабуе ад нас выключнага напружання сіл і выкарыстанія мэсцовых рэсурсаў. Асабліва гэта адносіцца да нас, дзе больш двух год гаспадарыў немец і разбурыў усю арцельную гаспадарку.

Да сяўбы мы рыхтуемся ад самай восені. Засыпалі на пасенне саме лешніе адборніе зерне. Адрамантавалі сельскагаспадарчы інвентар, у поўны парадак прывялі збрую. Усё гэта зроблены грунтую, па-гаспадарску, каб у час сяўбы не прастайваць у баразне з-за розных непададак.

На калгасным сходзе абмеркавана пытанне, на якіх участках якія культуры будзем сеяць. Пад пішапіцу і тэхнічныя культуры падобраны лепшыя больш ураджайнія ўчасткі зямель. У брыгадзе складзені вытворчы план правядзення сяўбы.

Зараз у нашай брыгадзе пад-

рыхтоўка да сяўбы амаль закончана. Брыгада ў баявой гатоўнасці можа выехаць на палявіе работы і ў сісціль тэрміны працесці сяўбу.

Для палёгкі напружання на сяўбе, мы началі вывазку гною на поле. За некалькі дзён вывезена звыш сотні вазоў. Праз некалькі дзён, калі закончым лесавывазку, уся рабочая сіла і коні будуць перакінуты на вывазку ўгнаенія.

Эттыя поспехі дасягнуты дзякуючы самаадданай працы калгаснікам і калгасніцам. Многія калгасніцы, як Марыя Запекіна, Насця Антоненка, Ульяна Запекіна штодзённа перавыконваюць нормы выпрацоўкі.

Мы прыкладзем усе намаганні да таго, каб працесці сяўбу ў сісціль тэрміны і на высокім агратахнічным узроўні. Сваё абавязацельства мы выканаем — вырасцім стопудовы ўраджай.

Марыя АНТОНЕНКА,
брыйадзір першай брыгады.

Выкарыстаем дадатковае цягло

Мой муж на фронце, сын быў у партызанах. Яны б'юць немцаў, змагаюцца за вызваленіе Беларусі ад фашысткай навалачы.

Цяпер мы вызвалены, жывём вольна, па-калгаснаму. Перад намі, гаспадарамі сваёй зямлі, стаіць важнейшая задача — як магаць падрыхтавацца і хутчай працесці сяўбу, каб атрымаць добры ўраджай.

Я паглядзела на коней, што засталіся, і падумала: «Мала коней, ці зможам засеяць зямельку?» Ціжка будзе, і я рашыла ў

час сяўбы працаваць на сваёй карове».

Амаль кожны дзень запрагаю сваю карову і прывучаю яе хадзіць у ярме.

Мы будзем працаваць, не пакладаючы рук, стараніна, так, як нашы воіны змагаюцца на фронце. А зямельку сваю мы поўнасцю засеем і хлеб Чырвонай Арміі дадзім.

Працаваць на сваіх каровах будуть таксама дзесяткі іншых нашых калгаснікаў.

**Калгасніца
Васіліса ПРЫХОДЗЬКА.**

ВЯСНА І ДЗЕ!

Ідзе вясна. Калгаснікі радуюцца першай вясене на вызваленіі ад фашысткага ярма зямлі. Радуюцца і стараніна рыхтуюцца да яе. У кожнага адно жаданне, адно імкненне — поўнасцю засеяць родную зямлю і атрымаць высокі ўраджай.

Старшыня калгаса Аляксей Васілевіч Белакураў падводзіць вынікі падрыхтоўкі да сяўбы. Яго калгас спаборнічае з суседнім — «Чырвоны араты», і Белакураў, які прышоў з партызанскаага атрада і не мае дастатковага воінства, хвалюеца — наўежа суседскі апярэдзіць яго. Сёня ў калгасе будзе сход. Прадстаўнік райкома партыі будзе дакладаць аб выніках праверкі.

Аляксей Васілевіч ідзе на калгасны двор. Весь адноўлены свіран. Звяно кладаўшчыка Марыі Запекінай ачышчае пасенне.

— Ну, як, бабкі, справы?

— Заканчаем ачышчанне, — адказваюць калгасніцы. — А пасенне якое!

І калгасніцы паказваюць засекі, поўныя буйнага заладзістага зерна іншаніцы, ячменю і аўса.

Чувачь удары кавальскага молата. Яны то заміраюць паволь-

на, то разам запаўняюць наваколле пераразонам жалеза. Старшыня не можа мінуць кузні. Каваль Іосіф Фёдаравіч Запекін робіць матыкі для агароднай брыгады.

— Трэба, Іосіф Фёдаравіч, гляцоў для боран зрабіць. Хай пра запас будуць.

— Правільна. Закончу вось матыкі і за гэта вазьмуся.

Усюды адчуваецца прыход вясны. Вось з некалькіх двароў выехалі падводы, нагружаны гноем, і адна за адной пацягнулася ў поле. Сотні вазоў гною ўжо вывезлі калгасніцы з сваіх хлявоў. Яны абавязаліся вырасціць стопудовы ўраджай зернавых.

Жанчыны — асноўная сіла ў калгасе. І праўлене калгаса кладаўшчыца аб іх. Ужо заканчваецца абсталіванне дзіцячых ясліяў і пляцоўкі.

Непрыкметна надышоў вечар. Старшыня калгаса ідзе на сход з цвёрдай упэўненасцю, што яго калгас не адстай ад суседзяў.

Ідзе вясна. І селянін-калгаснік мачней ступае, адчуваючы сябе поўным гаспадаром вольнай беларускай зямлі.

I. ІСАЧАНКА.

Насенне сабрана, ачышчана

З першым снегам мы началі рыхтавацца да веснавой сяўбы. На агульным сходзе піарашкі неадкладна прыступіць да збору пасення.

Ніхто не хапеў застасца ў баку ад гэтай важнай справы. Спачатку прывялі ў парадак свірны, зрабілі засекі і началі збор пасення. Яшчэ ў канцы 1943 года мы поўнасцю закончылі збор зернавых і тэхнічных культур, заўважаўшы першынство ў раёне.

Пасення ў нас хоціць на ўсю плошчу, якую мы засявалі ў 1941 годзе. Мы яго ачысцілі из зернаачышчальных машын, якія ўдалосці захаваць ад немцаў. Для гэтага была створана брыгада пад майм кіраўніцтвам. Калгасніцы працавалі з усёй стараннасцю і ўмением.

Зараз мы заканчваем паўторную ачыстку ўсіх культур. Насенне праверана на ўсхожасць і дalo добрыя паказы.

На час веснавой сяўбы мы сабралі шмат мяшкі, каб не было перабойу у падвозы пасення на поле.

**Кладаўшчык
Марыя ЗАПЕКІНА.**

Дапамагаем калгасу

Калгаснікам адрамантавалі нашу школу, забяспечылі яе апарат. І мы зараз вучымся ў светлых і цёплых памяшканнях.

За гэтага мы вельмі ўдзячны калгаснікам і калгасніцам. На вучыўскім сходзе мы рашылі дапамагаць калгасу. У выходны дні пасля заніткаў мы збіраем угнаені. Ужо сабрапа 4 цэнтнераў піонеру і 6 цэнтнераў птушынага памету. Гэта наш певілікі ўклад у агульную справу.

**Вучні Валодзя САЛАБУТА,
Міхась НАПРЭЕНКА, Елена ЗАПЕКІНА.**

Коні гатовы да вясны

Конюхам я працаўаў у калгасе і да Айчынай вайны. А коні добрыя ў нас былі. Бывала, прыедзені на кірмаш, дык калгаснікі суседніх калгасаў зайдзісця! Не коні, а лялкі. Да кожнага каня збруя падагнана, усе калёсы на жалезніх хадах.

Задаўши корм, я заўсёды глядзі, каб коні не танталі кармы пад ногі. Штодзённа чышчу каней. На канюшні ўстаноўлена кругласутачнае дзяжурства конюху.

Перш, чым выдаць калгасніку каня, я павінен даведацца, куды ён ідзе, на якую працу. На падтрымкаю калгасніка, асабліва падлеткаў, каб яны не вельмі ганялі каней, не перагружалі іх, давалі адпачыўць.

На далёкую дарогу я выдаю па 2—3 кілограмы аўса, па пуду добрага сена на суткі. А калі ўсі коні былі на лесавывазках, я тэксама быў там і даглядаў за імі.

Кармоў для наших коней упакоі дастатковая. Маецца звыш 1.000 цэнтнераў сена, 365 цэнтнераў бульбы, 65 цэнтнераў аўса, яравая салома, мякіна.

Сяўба той-жа фронт. Таму я старанна рыхтаваў каней. Зараз усе замацаваныя за мною коні маюць сярэднюю і вышэйсіяднюю ўкормленасць. Яны гатовы да палявых работ.

**Старшы конюх
Якаў ГЛЁНАУ.**

У КАЛГАСНАЙ КУЗНІ

Без добрай кузні калгасу не абыйтися — то колы трэба перацягнуць, то атосу зрабіць, лемеш падправіць і ворчык выкаваць. Насірабуй за ўсім хадзіць у суседні калгас, дык не будзе часу калі і працаўаць. Адным словам, без кузні ў калгасе, як без рук.

Весь чаму з першых дзён адраджэння арцельнай гаспадаркі мы ўзяліся за аднаўленне калгаснай кузні. На агульным сходзе мы прызнаць кавалём. Прышоў я ў кузню, а там — накаўльня ды мех. Ні малаткоў, пізубіл, пі жалеза.

Параўся са старшынёю калгаса, ды наехаў з калгаснікамі да ўзарваных партызанамі нямецкіх эшелонаў. Там раздабыл жалеза. Потым набыў вугалю, зрабіў неабходны для працы інструмент. Тым часам калгаснікамі прывялі парадак памяшканне, і ў кузні пачаўся рамонт.

Каваль Іосіф ЗАПЕКІН.

Аднаўляецца жыццё ў вызваленых ад нямецна-фашысткіх захопнікаў раёнах Савецкай Беларусі.

НА ЗДЫМКУ: паравы млын, адноўлены і пушчаны ў эксплуатацыю ў калгасе «Беларус», Добрушскага раёна, Гомельскай області.

Фото Л. Велікініна.

Усесаюзныя спаборніцтвы па супроцьпаветранай і супроцьхімічнай абароне

Зараз праходзяць X Усесаюзныя спаборніцтвы па супроцьпаветранай і супроцьхімічнай абароне, арганізаваныя Асоавіахімам. Асноўная задача спаборніцтва — рыканань пастанову Соўніркома СССР аб усеагульнай абавязковай падрыхтоўцы насельніцтва да супроцьпаветранай і хімічнай абароны. Усе пярвічныя арганізацыі Асоавіахіма, узельнікі спаборніцтва, праводзяць праверачныя трэніроўкі ў супроцьгазах і масавыя ручэйні на супроцьпаветранай і хімічнай абароне.

На гэтых трэніроўках і вучэннях раёных судзеўскія калегі правяраюць выкананне ўсіх норматываў X Усесаюзных спаборніцтваў.

Паказыкі для вызначэння

Г. ПАПОВА.

Спецыялісты па размініраванню

Курсы па падрыхтоўцы спецыялістаў па размініраванню праведзены ў Ветцы. Навучалася 25 чалавек. Курсанты абавязаліся да пачатку паяльных работ поўнасцю ачысціць палі калгасаў Прэслянскага і суседніх сельсове-

таў ад мін, расстаўленых няменкімі нягоднікамі. Маладыя спецыялісты начале са сваім волытным інструктарам ужо абясцілі некалькі тысяч мін і сабралі многа трафейнай зброй. («Сталінская праўда»).

Аднаўляюць вінакураны завод

Немцы разбурылі Шклоўскі вінакураны завод, Жлобінскага рабіна. Зараз калектыў рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў аднаўляе сваё прадпрыемства. У 1941 годзе стаханаўцы завода закапалі ў зямлю важныя часткі абсталявання. Цяпер гэтае абсталяванне скрыстоўваецца.

Аднаўленчымі работамі ведае партызан, цяпер галоўны межнік тав. Катлінскі. Ужо адрамантавалі ўсю бражна-перагонную і кашельную апаратуру. Працујы кавальскі і слясарны цехі.

У недалёкім часе завод пачне выпуск прадукцыі.

Скончан рамонт сабранага інвентара

ЧАЧЭРСК, 14 сакавіка. (БЕЛТА) МТС раёна скончылі рамонт сельскагаспадарчага інвентара, сабранага пасля выгиння акупантам. Поўнасцю адрамантаваны 4 трактары, дзве трактарныя сеялкі, 8 трактарных плугоў, 94 жалезныя бочкі.

КУРСЫ ТРАКТАРЫСТАЎ

ПРАПОЙСК, 14 сакавіка. (БЕЛТА). Адкрыліся раёны курсы па падрыхтоўцы трактарыстаў. Навучаецца 75 чалавек.

АДНОУЛЕННА ВЯЛІКАЯ ЧАСТКА ШКОЛ

ЦЕРАХОУКА, 14 сакавіка. (БЕЛТА). З 55 школ, якія працавалі ў раёне да вайны, адноўлена ўжо 47, у тым ліку адна сярэдня і восем няпоўных сярэдніх. У школах навучаецца 5.272 дзяцей. Школы размешчаны заўгоў прыстасаваных памешканнях.

ВЫТВОРЧАСТЬ КОШЫКАЎ

Дз'якаўская арцель лясной промкааперацыі імені Другой пяцігодкі аднавіла вытворчасць пленчых кошыкаў. За кароткі час арцель выпусціла звыш 400 багажных, тарфяных і гародніх кошыкаў. Да канца года будзе выпушчана да 12.000 штук пленчых вырабаў. (БЕЛТА).

ПА СОВЕЦКАМУ САЮЗУ

У металургаў Магніткі

Сталеплавільшчыкі металургічнага камбіната імені Сталіна пасяхова скончылі першую дэкаду сакавіка. Наперадзе — мартэніўскі цех № 1, які выдаў 7 скарасных плавак і перакрыў вытворчае заданне на 1.919 тон.

Набірае тэмпі калектыў пятай домны. За дэкаду выдана ў асобны фонд Галоўнага Камандаванія 760 тон чыгуна.

ПОСПЕХ ФІЛЬМА «КУТУЗАУ»

З вялікім поспехам ва многих кінотэатрах Масквы дэмакструецца новы мастацкі фільм «Кутузава». За першыя троі дні фільм глядзелі 200.000 чалавек.

Зараз на каліравальных фабриках Камітэта кінематографіі рыхтуецца больш 300 копій фільма «Кутузава» для адпраўкі іх у дзеючую армію і флот.

СЯЎБА НА ПОУДНІ

За апошнія 3—4 дні на паяхах Стартопальшчыны ўзарана калі 30.000 гектараў пад яровыя. У радзе паднёва-ўсходніх раёнаў на месцы раней мінлагодніга началася масавая сяўба. Калгасы Кізлярскага і Будзеніўскага раёнаў пасялі звыш 2.500 гектараў ранніх каласавых і маслянічных культур.

У Кіргізскай рэспубліцы пасяяна 13.442 гектары. Некаторыя калгасы закончылі сяўбу ранніх каласавых.

Поспехі жывёлаводаў Дагестана

Адбылася рэспубліканская нарада перадавікоў жывёлагадоўлі Дагестана. Узельнікі нарады адправілі цісмо таварышу Сталіну, у якім рапортавалі аб сваіх дасягненнях.

У дні вайны жывёлагадоўля рэспублікі працягвае расці і развівается. У мінулым годзе калгасы Дагестана здзілі дзяржаве звыш плана 8.316 пудоў мяса. Аванам у лік паставак 1944 года і ў фонду Чырвонай Арміі здана мяса — 169.960 пудоў, масла

— 1.500 пудоў, воўны — 3.000 пудоў, брылы — 2.000 пудоў, скур і аўчын — 80.295 штук. На аднаўленне жывёлагадоўчых ферм вызваленых ад нямецкай акупациі рабнаў калгасы Дагестана адправілі 1.173 галавы буйнай рагатай жывёлы, 28.000 авечак і коз і 1.100 коней.

У рэспубліцы пасяла калгасу-мільянераў, статкі якіх падчынаюць дзесяткі тысяч галоў жывёлы.

Аднаўленне цукровых заводаў

Да вайны ў Курскай області было 18 цукровых заводаў. Штогод яны выпрацоўвалі да 20 мільёнаў пудоў цукру. Нямецкія нягоднікі ў час акупацыі разбурылі амаль усе цукровыя заводы.

Пасля вызваленія області пачалося аднаўленне цукровых заводоў. У мінулым годзе было адноўлена 5 заводаў. Гэтыя заводы далі краіне 230.000 пудоў цукру.

Рост магутнасці электрастанцыі Сібіры

На Новасібірскай цеплазэлектрапцэнтралі № 3, пабудаванай у час вайны, закончылася выпрабаванне новага катла. Пуск яго павялічыць энергетычную магутнасць гарадскіх станций на 15.000 кіловат.

АДРАС РЭДАКЦІИ: гор. Гомель, вул. Вароўская, 10.

Скончан рамонт сабранага інвентара

ІНФАРМАЦІЯ

Адхіленне Гітлерам камандуючых армейскімі групамі Кюхлера і Клюге

ЛОНДАН, 14 сакавіка. (ТАСС). Як перадае англійскае міністэрства інфармацыі, згодна атрыманых у Лондане звестак, Гітлерам адхілены два з трох камандуючых германскімі армейскімі групамі на совецка-германскім фронце. На наўночным участку генерал Модэль замяніў фон Кюхлера, войскі якога былі падзялена на падзілы з іх вельмі ўмацаваных пазіцый вакол Ленінграда. У пэнтры фон Клюге заменен фельдмаршалам Бушам. На сёнейшы дзень застаецца толькі адзін Манштэйн. Мяркуюць, што Гітлер зічыць вельмі небяспечным правесці перамены ў камандаванні паўднёвага участка фронта пры цяперашніх крытычных абставінах.

БАМБАРДЫРОУКА ШТУТГАРТА, МЮНХЕНА і БРАУНШВЕЙГА

ЛОНДАН, 16 сакавіка. (ТАСС). Як паведамляе англійскае міністэрства авіяцыі, у ноч на 16 сакавіка больш 1.000 англійскіх цяжкіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на Германію, скінуўшы пры гэтым звыш 3.000 тон бомб. Галоўным аб'ектам налёту з'явіўся Штутгарт. Бамбардыраваны таксама Мюнхен і аблекты

Ваенныя дзеянні ў Італіі

ЛОНДАН, 16 сакавіка. (ТАСС). Гасціно, пасля моцнай бамбардыроўкі яго з паветра. На плацдарме ля Анцио (на поўдзень ад Рима) войскі саюзнікаў захапілі агнём артылерыі, атакавалі горад

Касіно, пасля моцнай бамбардыроўкі яго з паветра. На плацдарме ля Анцио (на поўдзень ад Рима) войскі саюзнікаў захапілі агнём артылерыі, атакавалі горад

АКТЫЎНАСЦЬ ІТАЛЬЯНСКІХ ПАРТЫЗАН

ЛОНДАН, 15 сакавіка. (ТАСС). На паведамленні падпольнай газеты «Італія лібера», якая выходзіць у Паўночнай Італіі, тут актыўна дзеянічаюць партызаны, якія змагаюцца супроты гітлеру. Толькі ў снежні мінулага года яны правялі ў раёне аднаго горада Б'ела 63 аперациі. Быў зроблены, у прыватнасці, напад на 17 казармаў фашысткіх карабінераў, знишчана многа варштаты на 7 заводах, якія працујуць на немцаў, і разгромлена рэдакція фашысткай газеты «Біала».

У Ламбардыі партызаны правялі 568 апераций, у ходзе якіх знишчылі 150 немцаў і 40 італьянскіх фашыстаў. Знішчана таксама некалькі германскіх складаў узбраення і ўзарвана адна электрастанцыя.

У студзені гітлеру працягнулі карпную экспедыцыю супроты партызан Ш'емонта. Карапелі ўвялі ў дзеянне танкі. Партызаны пасяхова адбілі напад, падбілі 3 танкі і знишчылі 50 гітлеру.

КАРЫСТАЙЦЕСЛЯ ПАСЛУГАМІ АШЧАДНЫХ КАС!

У вызваленых гарадах і раённых цэнтрах БССР ужо аднавілі дзеяніасць наступныя ашчадніасці:

ГОМЕЛЬСКАЯ ОБЛАСТЬ

Гомельская цэнтральная ашчадная каса № 31 (г. Гомель, Шалеская вул., д. № 45); Новабеліцкая ашчадная каса № 31/021 (вул. Леніна, д. № 123);

у раёнах: Рэчыцкая, Лоеўская, Шарашоўская, Камянецкая, Добрушская, Свіцілавіцкая, Чачэрская, Будакашалёўская і Увараўцкая раённыя ашчадныя касы.

МАГІЛЁУСКАЯ ОБЛАСТЬ

У раёнах: Крычаўская, Касцюковіцкая, Блізкавіцкая, Прапойская, Чэркаўская, Мецілаўская, Хойцімская і Краснапольская раённыя ашчадныя касы.

ВІЦЕБСКАЯ ОБЛАСТЬ

Лэзенская, Суражская, Мехаўская і Гарадоцкая раённыя ашчадныя касы.

ПАЛЕСКАЯ ОБЛАСТЬ

Хойніцкая, Брагінская, Васілевіцкая і Калінкавіцкая раённыя ашчадныя касы.

КАРЫСТАЙЦЕСЛЯ ПАСЛУГАМІ АШЧАДНЫХ КАС!

Ашчадныя касы прымаюць і выдаюць уклады, аплачваюць выйгрышы і куноны па аблігациях дзяржаўных пазык, выдаюць і аплачваюць акцыі, праўляюць аблігации па тыражных табліцах.

Упраўленне дзяржаўных працоўных ашчадніасці і дзяржаўнага крэдыта БССР.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.